

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravištvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 h od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXIV.

Celovec, 23. julija 1915.

Št. 51.

Umikanje in novi porazi Rusov.

Kratko je bilo premirje v boju z Rusi. Zavezniške armade so si le toliko odpočile, da so se pripravile za večjo odločilno akcijo. Od severa ob reki Narew in od juga proti črti Lublin—Cholm pritiskajo kakor velikanska stiskalnica avstro-ogrške in nemške armade na Ruse, ki niso dovolj močni, da bi vzdržali silne naše napade.

Rusi čutijo to svojo slabost in se pripravljajo očitno na to, da zapusté tudi Varšavo; to kaže umikanje Rusov iz skorodane nezavzetnih postojank ob Bzuri in Rawki zapadno od Varšave, kjer so bili svoj čas vsi frontalni in krvavi napadi na ruske postojanke brezuspešni.

Ruska ofenziva pri Krasniku ni bila samo ustavljena, ampak celo ruska defenziva na črti med Vislo in Bugom ni mogla vzdržati. Na tej bojni črti so se Rusi trdovratno ustavljali. Na več točkah je prišlo do hudih bojov mož proti možu, predno so zapustili svoje postojanke.

Ob Bugu pri Sokalu, blizu rusko-avstrijske meje, so naše čete pregnale sovražnika iz več krajev, ki so jih Rusi trdovratno branili. Mesto Krasnostaw in višine severno od Zolkiewke so zavzele nemške čete.

Na tej črti ima vrhovno poveljstvo nad zveznimi armadami generalfeldmaršal von Mackensen. Pri Pilaskowice—Krasnostaw so se Rusi obupno upirali, da bi odvrnili poraz. V boj so poslali eno svojih svežih gardnih divizij, ki je bila pa poražena. Naprej vzhodno na tej črti do Grabowica so avstro-ogrške in nemške čete izsilile prehod preko Wolice. Pri Sokalu pa so naše čete prodrle celo preko reke Bug. Tako se je sovražnik na celi črti med Vislo in Bugom začel umikati, razen pri Krasnostawu, kjer se še skuša ustavljati. Rusi so bili hudo tepeni. Od 16. do 18. julija so izgubili tu na ujetnikih 16.250 mož in 23 strojnih pušk.

Pod tem pritiskom je bila seveda ruska bojna črta zapadno od Visle, Kielce—Radom nevzdržna,

ker je bila od desne strani, od vzhoda ogrožena. — Severozapadno od Ilze so naše čete zavzele nekatere sovražne postojanke, in pri Sieno so zvezne čete prodrle rusko črto in tako prisilile Ruse, da so se umaknili proti severu, na pripravljeno črto Kazanow—Ilza. Sovražne sprednje postojanke pri Ciepilowu so hrabre šlezke domobranske čete zavzele v naskoku in nato ponoči prodrle v glavne sovražne postojanke. Tako se je začela tudi črta Kazanow—Baranow majati.

Pri Zalesčiki ob Dnjestru na bukovinski meji je začel sovražnik trdovratno napadati, toda njegov napad se je vsled našega streljanja z velikanskimi izgubami ponesrečil.

Od severa pa pritiska na Ruse nemška armada na črti Nowo Georgjewsk—Ostrolenka—Lomza—Osowiec. Med rekama Pissa in Szkwa so nemške čete na več krajih prodrle rusko črto. Rusi so se umaknili na utrjeno črto ob reki Narew.

Na črti ob reki Narew južno-zapadno od Ostrolenke—Nowo Georgjewskega stoji armada generala von Gallwitza. Rusi so se tu umaknili preko reke Narew, kjer niso našli dovolj varstva v obmostnih utrdah.

Število ujetih Rusov znaša 101 častnik ter 28.700 mož. Zaplenjenih je bilo tudi 13 topov in 48 strojnih pušk.

Pa tudi čisto na severu, na dolgi in ozki bojni črti v Kurlandski guberniji prodira nemška armada, ki je zasedla Windawo ob Baltiškem morju. Nemška konjenica je večkrat zapodila sovražno v beg. Ujetih je bilo 11 častnikov, 2450 mož, zaplenjeni 3 topovi in 5 strojnih pušk. Med ujetimi častniki je poveljnik 18. ruskega strelskega polka. Zapadno od Mitave držijo Rusi pripravljeno črto. Vrhovno vodstvo na severu vodi generalfeldmaršal von Hindenburg.

Nova naša in nemška ofenziva na črti med Vislo in Bugom in na severu ob reki Narew se je srečno začela in bliskovito hitro prinesla

uspehe. Če se posreči, med Vislo in Bugom prodrati železniško črto Lublin—Cholm in na severu močno utrjeno črto ob Narewu, potem pride ruska armada v zelo kritičen položaj, in le hitro umikanje od zapada preko Varšave bi jo rešilo popolne katastrofe. Umikanje s silno utrjenih postojank ob Bzuri in Rawki proti Varšavi pomeni to. Ruska armada bi se potem morala umakniti v notranjost Rusije.

Brez dvoma bodo Rusi napeli vse sile, da bi onemogočili ta načrt in je pričakovati zelo hudih in krvavih bojov.

Italijansko bojišče.

Že druga laška križarka torpedirana.

Dne 18. julija zjutraj se je pred Dubrovnikom in Gružem v Dalmaciji prikazalo skupaj osem italijanskih križark in dvanajst torpednih čolnov in so začeli obstreljevati kolodvor v Gružu, nekaj vasi in višino pri Dubrovniku Starem. Oddali so vsega skupaj kakih 1000 strelcev. Nekatera zasebna poslopja so bila lahko poškodovana. Človeških žrtev ni bilo. Tudi ranjen ni bil nihče. Ob 5. uri 45 minut zjutraj je eden naših podmorskih čolnov torpediral laško križarko »Giuseppe Garibaldi«, nakar je italijansko brodogradništvo v naglici zapustilo obrežno vodovje. Zadeta križarka se je tekom 15 minut potopila.

»Giuseppe Garibaldi« je bila oklopna križarka, zgrajena leta 1899. Dolga je bila 111, široka pa 18 metrov. Na njej je bilo 555 mornarjev. Oborožena je bila s 44 topovi. Vozila je s hitrostjo 20 milj na uro.

Hudi boji na Goriškem.

Italijani odbiti.

Na Goriškem so se 18. julija zopet začeli novi, veliki boji. Zgodaj zjutraj je začela italijanska artiljerija vseh kalibrov obstreljevati rob

Podlistek.

Izza hudih dni.

Zložil Jezernikov.

Slutnja.

(Manom Peregrina Vunčka.)

Junaka dva — oj, brata sta po srcu in trpljenju — po ruskih poljih dajeta bridko slovo življenju.

Brat bratu mehko govori, ko luna slovo jemlje in trudni drugi trdno spé, stojé — še straža dremlje:

„Če padem, ko zasine zor — to črna slutnja pravi — ne pusti plena krokarjem in ženo mi pozdravi.

Če padem jaz, ti vrneš se s krvave te poljane, poljubi, brat, otroke mi, v molitvi zame zbrane.

Ko me poljubi bela smrt, pozdravi domovino in belo hišo, zelen vrt in nageljnov milino . . .

In če zamahne blede smrt nad rodnom našim s koso,

žalujka — vrba krij moj grob, napajaj z žalno roso.

Če pa od mrtvih vstane rod, naj dahne domovina pozdrave tople mi na grob, da lažja bo tujina:

Pa z groba vzklije rožmarin, požene nagelj rdeči in drugi cveti naših lin, ljubezen mi dehteči.

Glej, zvezda se je vrnila — morda je moja bila — in glej, za holmom bliža že sovražna se nam sila . . .“

Za hrepenenjem.

„Hitro kakor veter dirjaj čez ravan, tiho kakor sapce leti, ljubi vran.

Skoz sovražne straže v tiho gluho noč čez čeri, globeli dirjaj mi na moč.

Vranko moj ljubljeni, predno sine zor, me pozdravi mamka, vidi beli dvor.“

Vranko to razume: Podkev se iskri,

peketanje rahlo tiho noč budi.

Bog s teboj, moj jezdec, da ne boš zaman lil solza za vrankom, ko zasine dan!

Narodna.

Je dekle zvezde vprašalo, kaj da še ljub'ga ni, še suka svetlo sabljo al' pa že v grobu spi.

Pomlad zelena je prišla, a zvezde pravijo, da njen'ga ljub'ga fanta nazaj nič več ne bo.

Na oknu vene rožmarin, umira žalostno, ker vidi, da dekletu pri srcu je hudó.

Polje, ki pilo krvco si, poženi travico, da božala bo ljubko fantiču glavico.

Že lastovke odhajajo, že travca rumeni, a naših ljubih fantov nazaj, nazaj še ni . . .

Doberdobske planote in obmostne utrdbe pri Gorici. Obstreljevanje se je razvilo opoldne do največje ljutosti. Nato je navalila zelo močna infanterija in napadla ves rob planote. V trdovratnih bojih, ki so trajali tudi čez noč in v katerih je prišlo šestokrat do borbe na nož in na pest, se je posrečilo našim četam, vreči Italijane, ki so prišli tuptam do naših najsrednejših jarkov, povsod nazaj. Naši možnarji so prisilili pet težkih baterij, da so umolknele.

Tudi posamezne sunke proti obmostnim utrdbam pri Gorici smo odbili.

Ob srednji Soči, v Krnskem ozemlju in na Koroški meji je razvijala italijanska artiljerija živo delovanje, ki je trajalo deloma tudi ponoči.

V Tirolskem obmejnem ozemlju smo odbili napade več bataljonov na naše višinske pozicije na slemenu Eisenreichkamm gore Pfannspitze in na višini Filmoor, severovzhodno od sedla Kreuzberg. V okolici Schluderbacha je opustil neki naš slabši oddelek svojo izpostavljeno postojanko, pa so jo naši naslednji dan zopet zavzeli. Naslednji dan so se boji zopet nadaljevali.

Posebno ljuto so Lahi napadali obmostne utrdbe pri Gorici, pa tudi ta dan in naslednjo noč brez uspeha. Po močnem obstreljevanju po artiljeriji je prešla k napadu 11. infanterijska divizija proti odseku pri Podgori. Te čete so bile pijane. Sovražnik je na nekaterih krajih vdrl v naša kritja, je bil pa zopet pogran iz njih. Nato je artiljerija začela zopet obstreljevati in ji je sledil ob 4. uri popoldne drug napad, ki je bil ob 8. uri zvečer odbit.

Srditi boji se nadaljujejo za rob Doberdobske planote. Trije napadi Italijanov z velikimi močmi so se izjalovili. Ravno tako so bili brezuspešni vsi sunki proti južno-zapadnemu robu planote pri Polani, Redipulji in Vermeljanu in napad na goro Kosič (severno od Trziča). Lahi so imeli povsod velike izgube.

Rusko uradno poročilo.

Dunaj, 16. junija. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: „12. julija ponoči je sovražnik prekorasil Narev. V smeri proti Lomzi se je sovražnik omejil 12. julija in zvečer 13. julija na ljut artiljerijski ogenj. Desno od Pisse je sovražnik 13. julija zavzel naše strelske jarke v širini dveh vrst. S protinapadom smo ga zopet odbili. Na obeh obrežjih Luwe se je vršil trdovraten boj. Številne sovražne čete so prodrle v odseku med rekama Orszyc in Lydinijo. Ne da bi se spustile v odločilno bitko so se naše čete umaknile v noči na 14. julij na drugo črto utrdb. Na levem obrežju Visle se ni nič izpremenilo. Naša armada, ki je prestala bitko pri Wolkolati, je v tednu od 7. do 11. julija po natančnem računu ujela 297 častnikov in 22.464 vojakov. V okolici Cholma so se ob Volici vršili boji. Na ostalih frontah običajni infanterijski boj.

Petrograd, 16. julija. (»M. N. N.«) Generalni štab poroča dne 16. julija: Sovražnik je pričel, ko je dobil 14. julija na severu, v okolici Rige in Šavlov ojačenja, prodirati od Hasenpota proti Goldungnu, kakor tudi v odseku Schrudend-Pope Liany. Naša kavalerija in sprednje straže zadržujejo sovražnika pri prehodih čez reki Vindavo in Vento in drugih ugodnih pozicijah. V okolici onostran Njemena je pričel sovražnik v noči na 14. julij streljati s topovi in puškami in je pričel z malimi infanterijskimi oddelki ofenzivno. Povsod smo ga odbili. Isto noč smo odbili delni napad v smeri proti Lomzi. Na desnem bregu Pisse in na obeh bregovih Szkve se ni nič izpremenilo. Sovražnik, ki je prejšnji dan z izgubami zavzel strelske jarke, ni obnovil svojih napadov.

Med rekama Orszyc in Szkva so zavzele naše čete fronto južno od Prasnysza, kjer so 14. julija odbile več napadov. Na levem bregu Visle nobene izpremembe. Med Vislo in Bugom je izvršil sovražnik posamezne napade. Odbili smo ga s svojim ognjem. Ob Bugu in Zloti Lipi ni prišlo do spopada. Zvečer 14. julija so pričele avstro-ogrške čete v odseku Nesciska-Okna z ofenzivo. Sovražnik napada mostne utrdbe na desnem bregu v okolici Kulišovec-Kolanki in koraka čez Dnjestr v okolici Ivanie-Jojawa in Kocielniki-Sinkow. Naša artiljerija je 14. julija na več točkah z uspehom obstreljevala sovražnika pri prehodu čez reko ter ga prisilila na nekaterih točkah, da ni šel čez reko. Boj še traje.

Raznoterosti iz vojne.

Junaški koroški polk.

Uradno se je poročalo dne 16. julija: Boji ob Dnjestrju trajajo naprej. Poizkusi Rusov, da bi vrgli nazaj naše čete, ki so prodrle na severni breg reke, s silnimi protinapadi, so bili brez-

uspešni. Ujeli smo 12 častnikov in 1300 mož in zaplenili 3 strojne puške.

Ko smo izsilili prehod čez Dnjestr in pri sledečih bojih, je imel koroški pešpolk št. 7 zopet priložnost, da je prav posebno dokazal svoje junaštvo.

Kako so naši prekorali Dnjestr.

„Pester Lloyd“ se poroča dne 17. julija: Vaš dopisnik je bil včeraj priča, kako izborno so se držale naše čete pri bojih ob spodnjem Dnjestrju in kako spretno je bil zasnovan prehod čez to, sedaj naraslo, široko reko, ki so jo na levem bregu držale močne ruske sile. Prehod je bil mojstrsko izveden. Nekateri kraji sovražne bojne črte so bili, kakor v zapadni Galiciji, obstreljevani s križnim artiljerijskim ognjem in nato so posegle vmes čete. Na drugem bregu Dnjestra so bili Rusi dobro zakopani. Avstro-ogrška artiljerija je neprestano obstreljevala ruska opirališča, predvčeraj celo noč in tudi včeraj, zlasti tam, kjer dela Dnjestr ovinek in je tako omogočeno obstreljevanje od treh strani. Rusi so bili posebno z višje ležečih mest našega brega od artiljerije tako obsipani, da jim je bilo umikanje skorodane odrezano in so bili brez pomoči izpostavljeni učinkujočemu obstreljevanju avstro-ogrške artiljerije.

Ko so bili Rusi na nekaterih mestih čisto omehčani, so napravili naši pionirji med neprestanim artiljerijskim streljanjem mostove, nakar so naše čete na nizkih obrežnih krajih hitro splezale navzgor in se zakopale. Rusi so bili vsled tega tako iznenadeni, da so se hitro umaknili. Na več krajih so bili obkoljeni in ujeti.

Razmeroma večje število častnikov se razlaga tako, da so si častniki poiskali boljše kritja, ruski vojaki pa so bili izpostavljeni artiljerijske mu ognju. Število mrtvih Rusov je zelo veliko.

Iredentovski minister.

Lugano. Iz italijanskega glavnega stana se uradno poroča imenovanje poslanca Salvatore Barzilai za ministra brez portfelja. Barzilai je vpričo ministrskega predsednika Salandre prisegel v glavnem stanu kralju zvestobo. Italijanski listi poudarjajo, da je Barzilai začel svojo politično karijero kot velezidajalec in je kot 18leten mladencič 1. 1878 predsedel v Trstu eno leto v preiskovalnem zaporu in da je veljal dosedaj za republikanca.

Rusi bodo poklicali 19 letne.

Petrograd, 20. julija. Ruski ministrski svet je napravil sklep, ki ga je potrdil vojni svet, da bodo sedaj poklicani v vojaško službo v letu 1896 rojeni. Drug sklep vojnega sveta predpisuje, da se morajo vsi mladi vojaki, ki so bili do srede decembra 1914 sprejeti v artiljerijske šole, dne 23. julija kot poročniki podati na bojišče.

Romunija.

Bukarešta, 19. jul. (Kor. ur.). „Independence Roumaine“ čestita „nacionalni akciji“ k njenemu sklepu, da gre na počitnice. Kazoč na načela nacionalne akcije, po katerih bi morala Romunija začeti akcijo, četudi ne bi imela nobenih zahtev po ozemlju, samo v obrambo civilizacije in pravice, pravi list. Pri takih načelih seveda ne gre za interese Romuncev in romunske države. Za nas pa, piše list, so prve dolžnosti vzdržanje romunske države, skrb za njeno veličino in procvit. Le za romunsko stvar hočemo prelivati romunsko kri. Tudi mi smo mnenja, da je treba prej premisliti upe na uspeh, predno zgrabimo za meče, in da ne smemo pahnuti dežele v prepad.

Bolgarija.

Ženeva, 20. julija. Radoslavov se je nasproti zastopniku „Tempsa“ izjavil: Bolgarija mora natanko vedeti, kaj bo prinesla vojna, predno se odloči za novo vojsko. Sedaj se vršijo le dvojna oficijska pogajanja, eno s četverozvezo, drugo s Turčijo zaradi traške železnice. Armada je zopet pripravljena in Bolgarija je pripravljena na vse možnosti.

Japonski oficirji instruktorji.

Pariz, 19. julija. (Kor. ur.) „L' Eclair“ je izvedel iz Petrograda, da so poslani japonski artiljerijski častniki od srede aprila prevzeli vežbanje ruskih artiljeristov. Japonski častniki se ne bodo podali na bojišče, ampak bi k večjemu vodili sestavljanje in ravnanje z japonskimi topovi.

Moč srbske armade.

Sofija, 20. julija. Iz poročil srbskega vojnega ministra v skupštini je razvidno, da obstoji sedaj srbska armada iz deset divizij regularne infanterije. Ena divizija šteje 16.000 mož. Šest divizij je pa sestavljenih iz rekrutov

in črnovojnikov, nad 45 let starih. Nanovo asenirani macedonski kor šteje 40.000 mož, pri katerih bodo opravljali službo častnikov Macedonci. Razen teh so še tehnične in pomožne čete.

V Celovcu, 12. julija 1915.

Vojno zavarovanje.

Vojno zavarovanje, ki ga je ustanovil vdovski in sirotinski zaklad celokupne oborožene sile v sporazumu z vojnimi pomožnim uradom c. kr. notranjega ministrstva v varstvo članov onih družin, kojih očetje in sinovi se nahajajo na bojiščih, je izzvalo v zadnjih časih prav v prizadetih krogih mnogo dopisov in javnega odobravanja. Tu naj navedemo izmed teh dopisov samo naslednja dva:

Neki črnovojnik kr. ogr. honvedskega polka št. 17, ki se je zavaroval za tritisoč kron, gosp. J. N., koroški rojak — po svojem poklicu potnik — piše:

Ozirajte se na tu objavljeni poziv veleslavnega prezidija za življensko zavarovanje vsakega sobojevnika naše armade, hitim, da takšno zavarovanje takoj prijavljam. Da, celo iskal sem, kje bi se mogel na takšen način zavarovati, ker sem bil prepričan, da se ne bo v Avstro-Ogrski pozabilo na takšno splošno oskrbo naših otrok in žen. To je istinita potreba, primerna velikim žrtvam, ki jih prinašamo ljubi domovini.

Tu branimo meje naše ljube domovine, veleslavne planinske kraje, najlepši košček sveta na zemlji božji. Te sočno zelene gore, lesove in doline, zadovoljno mirno se razprostirajoče v krasni prelesti, te hočemo čuvati z gorečo, smrtno požrtvovalnostjo in vdanostjo proti brezvestnemu, mrzlično razuzdanemu, brutalno sebičnemu, strahopetnemu sovražniku, za to lepo, prelestno deželo radi žrtvujemo premoženje in kri.

Preskrbite torej naše otroke in žene, vzdržite in vzgojite jih v nrastrveno idealne, blage ljudi za prihodnjo veličino in diko naše lepe Avstro-Ogrske in v gotovi blagor nepremagljive sile naše države.

Za to lepo napravo sprejmite, veleslavni prezidij, vnovič mojo najsrčnejšo zahvalo.

Tako radi živimo in umrjemo z mirno vestjo za drago domovino. —

Neka gospa, ki ji je umrl mož štiri dni potem ko je naznanila vojno zavarovanje in ki ji je bila zavarovana vsota dvatisoč kron takoj izplačana, gospa A. Sch. v Messernu na Nižje Avstrijskem, piše:

Na razjasnilo gospoda Ivana Fuchsa, župana v Messernu, sem sklenila za svojega na bojišču se nahajajočega moža vojno zavarovanje na vsoto 2000 kron. Štiri dni po sklenjenem zavarovanju je moj mož umrl. Družba mi je izplačala zavarovano vsoto brez vsakega zadržka. S tem hočem izraziti samo svojo najiskrenejšo zahvalo; hočem pa tudi takšno zavarovanje najtopleje priporočati ženam, ki imajo može na bojiščih, ker ta blagotona naprava pomaga, da se bridka izguba lažje prenese. —

Vdovski in sirotinski zaklad misli, da stori prav, ako izroči te dopise javnosti, ker dokazujejo potrebo vojnega zavarovanja veliko bolje nego bi jo moglo popisati najspretnejše pero.

V zadnjih treh tednih se je sklenilo vojnih zavarovanj za skupno vsoto starih milijonov.

Da se omogoči vojno zavarovanje vsem družinam, se je ustanovilo po izpodbudi vojno-pomožnega urada c. kr. notranjega ministrstva v vsaki deželi deželno zastopstvo oddelka za vojno zavarovanje, ki ima svoj sedež v prostorih c. kr. deželne vlade.

Pojasnila dajejo in sprejemajo ponudbe:

Deželno zastopstvo vdovskega in sirotinskega pomožnega zaklada celokupne oborožene sile v Celovcu, c. kr. deželna vlada, drugo nadstropje vrata št. 126, nadalje

okrajna zastopstva:

V Beljaku, mestna hiša, organizacijski predstojnik gospod Hygini Moritz in gospod Ivan Oswald, organizacijski uradnik;

v Špitalu, okrajno glavarstvo, o. pr. gospod Ivan Karre;

v Št. Vidu, davčni urad, o. pr. gospod Franc Jainschigg;

v Velikovu, okrajno glavarstvo, o. pr. gosp. Anton Atzwanger;

v Volšpergu, meščanska šola, o. pr. gospod Otokar Weber;

v Šmohorju, okrajno glavarstvo, o. pr. gosp. Peter Collaretti.

Poleg teh imajo pojasnila vse občine, župni uradi in šolska vodstva ter se lahko oglasijo vojna zavarovanja tudi pri njih.

**Ali ste že pridobili „Miru“
- - novega naročnika? - -**

Kako so Črnogorci zasedli Skader.

„Neue Freie Presse“ objavlja sledeče podatke, ki jih je dal avstrijski generalni konzul v Skadru, Halla, enemu njenih urednikov:

Ob izbruhu vojne so, kakor znano, mednarodni detašmaji (vojaški oddelki) zapustili Skader. Najprej so odšli Angleži, par dni pozneje je odpotoval avstrijski oddelek in istočasno ž njim Nemci, ki so se par dni pozneje udeležili bojev pri Višegradu v Bosni. Francoski detašma je odšel v Črnogoro, kjer se nahaja sedaj na Cetinju. Kot zadnji so zapustili Skader Italijani. Nato je prevzel v Skadru upravo konzularni kor. Pozneje je bil na predlog kontrolne komisije sestavljen krajevni upravni odbor, obstoječ iz šestero mohamedancev in šestero katolikov. Par dni pozneje sta bila odboru pridružena še dva pravoslavna člana. Konzularni kor je bil nekaj kontrolni organ za upravo. Do prihoda Črnogorcev ni bilo prav nobenih težkoč. Pač je zaostajal promet, mir in red pa so domači orožniki čisto dobro vzdrževali. Poštni promet se je vršil redno, tako na našem kakor tudi na italijanskem uradu. Do izbruha vojne z Italijo je šla vsa pošta preko Italije.

V septembru in oktobru preteklega leta je prišlo v Skadru glede Essad paše do političnih težkoč. Takrat se je po odhodu princa Wieda Essad namreč vrnil v Albanijo in uvedel svojo upravo v Draču. To je napravilo na Skader precejšen vtis, ker so bili katoliki proti njemu. Toda tudi takrat je poteklo vse mirno.

Koncem maja so prekoračili Srbi in Črnogorci na več krajih Albanijo. Srbi so začetkom junija zaseli Elbasan, dne 10. junija pa so bili, potem ko so potokli albanske upornike, že v Tirani. Do 30. junija Srbi še niso bili v Draču. Kaj se je zgodilo pozneje, mi ni znano.

Črnogorci so zasedli najprej ves desni breg Bojane s Tarabošem vred. Drugi oddelek je odšel iz Djakova, prodiral po mohamedanski in katoliški Malisiji, se pojavil nenadoma na Bardanjolu in dan pozneje pri severnih vratih Skadra. Ta oddelek je dne 27. junija zasedel Skader. Poveljnik je bil general Jesović. Imel je 3000 mož. Črnogorci so naleteli na odpor le pri Djakovu, ki pa je bil takoj strt. Pri vходу Črnogorcev se niso vršile nobene manifestacije od strani prebivalstva.

Na predlog črnogorskega konzula je bil general s svojimi četami sprejet in pozdravljen po krajevnem upravnem odboru in učencih črnogorske šole. Dan pozneje se je pričelo razoroževanje prebivalstva. Naslednjega dne je prispel v mesto general Janko Vukotić, ki je sprejel albanske veljake s Prek Bib Dodo na čelu. Naznanil jim je, da so zasedli Črnogorci mesto, da napravijo red. Prebivalstvo si je lahko v svesti, da se ne zgodi nikomur ničesar zalega. Razoroženje prebivalstva je bilo izvršeno gladko.

Avstrijski podaniki so se morali vpisati v poseben register. Ostali so tamkaj in je upati, da ne bodo imeli težav. Zastopstvo avstrijskih interesov je prevzel grški konzul.

Z mano so postopali Črnogorci jako kavalijski. Moj in odhod mojih ljudi so olajšali, kolikor se je dalo. Prepeljali smo bili s posebnim parnikom črnogorske vlade na Rjeko ob Skadarskem jezeru, odvedeni odtam z avtomobilom preko Cetinja na Njeguš, odtam pa z zavezanimi očmi do naših predstraž. Mejne straže so bile povsod informirane o našem prihodu. Z Lovčena smo šli peš v Tivat in potem preko Mostarja in Sarajeva na Dunaj.

Dnevne vesti.

Cesar je imenoval nadvojvodo prestolonaslednika Karla Franca Jožefa za generalnega majorja in kontreadmirala.

Nadvojvodinja Marija umrla. Njena c. in kr. Visokost nadvojvodinja Marija Rainer je dne 17. t. m. v Badnu umrla. Nadvojvodinja Marija je bila hčerka slavnega zmagovalca pri Aspernu, nadvojvode Karla. L. 1852. se je poročila z nadvojvodo Rainerjem, s katerim je živela v najsrečnejšem zakonu. Otrok nista imela. Nadvojvodinja Marija je doživela visoko starost, skoro 90 let.

Pregledovanje 43-50 letnih, ki se je pri nas na Koroškem že vršilo, se bo v drugih kronovinah vršilo od 29. julija do 30. septembra. Kedaj da bodo potrjeni morali k vojakom, se bo razglasilo pozneje. Črnogorjanski zavezanci, ki imajo za enoletno prostovoljstvo predpisano sposobnost, bodo dobili pravico, da smejo nositi znak enoletnih prostovoljcev.

Ostra vladna odredba proti draženju in oderuštju z živili izide v najkrajšem času. Tako poročja dunajska „Zeit“.

Vse ozemlje kraljevine Hrvatske in Slavonije je proglašeno za vojno ozemlje. Tako uradno poročajo hrvatski listi.

Poroka. V Ptuj se je poročil c. in kr. rez. poročnik 17. pešpolka in uradnik poštne hranilnice na Dunaju Jože Potokar z gospico Albino Arhovo, učit. trgov. šole na Dunaju. Poročnik Potokar se je v bojih v Galiciji opetovano odlikoval z junaškim vedenjem in je pri „Janezih“ zelo priljubljen.

Grmenje topov od koroško-italijanske meje se sliši, če je mirna okolica, ob Vrbskem jezeru in na Križni gori pri Celovcu.

Zavoji z darili za armado poštino prosti. Ministrstvo razglašja, da so poštni zavoji, namenjeni kot darilo za armado in ki vsebujejo volnene in bombaževe izdelke, staro svilo, gumi itd. poštine prosti, toda le v okvirju avstro-ogrške monarhije. Teža teh zavojev ne sme znašati več kakor 20 kg. Poštni zavoji z darili morajo biti naslovljeni na vojno-oskrbni urad vojnega ministrstva na Dunaju in mora stati na naslovni strani zapisano, da je zavoj dar za vojno-oskrbne namene.

„Sedaj ali nikdar.“ Pod tem naslovom je objavil poslanec prof. Perić v „Hrvatski Kruni“ dne 16. t. m. lep uvodnik s sledečim zaključkom: „Na jugu monarhije zedinjenje hrvatskega naroda v eno celoto, to je neobhodno potrebno, da se zagotovijo državni interesi na Balkanu. Za to zedinjenje ni treba hoditi preko tujih mej, pa tudi ni treba s tem delati komu kake krivice. Pod enim gospodarjem smo, zakaj bi nas še naprej imeli razdeljene na četvero? Sedaj ali pa nikdar je čas, da tudi na hrvatska vrata sine solnce.“ Te besede veljajo pač do pičice tudi za nas Slovence. Hrvatje in Slovenci igramo v tej strašni svetovni borbi važno in za obrambo države imenitno vlogo. Avstrijska zgodovina bo imela to zapisano z zlatimi črkami, ne glede na to, ali se sedaj junaški in krvavi čini našega naroda in njegova neomajljiva zvestoba do monarhije in dinastije javno priznavajo tako, kakor bi zaslužili, ali ne. Ves slovenski narod je presinjen od prepričanja, da za to svoje vzorno zadržanje in velike žrtve ne bo izključen od plačila, ki ga bodo deležni drugi narodi naše monarhije.

Kap je zadela vlč. g. župnika Antona Stresa na Jezerskem. Kakor se nam poročja, gre gosp. župniku na bolje. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

Vojaška cenzura (pregledovanje pisem). Da se zamore vojaška cenzura točno izvrševati, pisma, dopisnice, razglednice itd. hitro odposlata in zaplenitvi se ogibati, se opozarja sledeče opazovati:

1. Čim več, tembolj posluževati se dopisnice in kratko, izrazljivo in stvarno pisati in zlasti vse opustiti, kar bi utegnulo monarhiji in z njo zvezani državi škodovati, na pr. kraj, kjer vojaki stoje, število, gibanje in prestavljanje istih.
2. Znanega jezika in znane pisave se posluževati, ker bi se sicer pisma, dopisnice in razglednice morale zapleniti.
3. Znamke (marke) dobro prilepiti in samo eno, ne več, uporabiti.
4. Vloženi, tanki papir odstraniti, ker bi se isti tako moral iztrgati.
5. Pisma odprta oddajati, ker se zaprta kot nedopušljena vrnejo, in na hrbtini strani ime oddajatelja napisati.
6. Zalepke ne rabiti, ker se iste težko odprejo.
7. Razglednic, na katerih so za bojevanje važni kraji, železnice in mostovi razvidni, ne uporabljati, ker bi iste zapadle zaplenitvi.

Od c. in kr. vojaške cenzurne komisije v Celju.

Naši Primorci na italijanski fronti. Neki maršbataljon našega primorskega pešpolka, v katerem služijo po večini Slovenci in Hrvatje, se nahaja na soški fronti. Tretja stotnija se je nahajala več dni v jarkih pri Sv. Martinu. Italijani so jo obsipavali z granatami in šrapneli, toda zaman so upali, da zrahljajo pogum in vstrajnost naših Primorcev. Le ena želja je navdajala vse: da bi se skoraj pokazali italijanski vojaki. Dne 4. junija se je po ljutem artiljerijskem ognju res približala neka italijanska stotnija naši poziciji. „Italijani so tu!“ je zaklical poveljnik nadporučnik Cozić, in bliskoma je zasedla stotnija neki grič za svojimi jarki ter sprejela sovražnika s takim hladnokrvnim ognjem, da je imel strašne izgube. Nekaj Italijanov je prodrlo do naših jarkov in na te so se vrgli Primorci z bajonetom. Tri četrte ure je trajal boj, končal se je s popolnim porazom sovražnika. Pred našimi pozicijami je ležalo vse polno italijanskih trupel. Italijani pa niso hoteli odnehati. Artiljerija se je zopet oglašila in kmalu nato se je zagnalo na naše Primorce pol bataljona italijanske pehote. V ljutem boju so vstrajali naši fantje navzlic pre-

moči skoraj pet ur v svoji poziciji, tako dolgo, da je prispela pomoč. Do večera so bili Italijani odbiti in njihove čete so se zopet umaknile, pustivši za seboj nešteto mrtvecev in ranjencev. Tudi naše izgube so bile precejšnje, toda italijanske menda več kot desetkrat večje. Poveljnik naše stotnije, nadporučnik Cozić, je bil ranjen, praporščak Janar, ki se je obnašal posebno junaško, je padel.

Podpora za vdove in sirote padlih častnikov. Podmaršal pl. Mattanovich je ustanovil za podporo vdov in sirot na bojišču padlih ali vsled bolezni umrlih častnikov in vojaških uradnikov 3. armadnega zbora sklad, ki že znaša svoto 61.000 K. Podpore se podeljujejo v najvišji izmeri do 200 K vdovam in sirotam padlih ali vsled bolezni umrlih častnikov in vojaških uradnikov 11. do 9. činovnega razreda. — Prošnje se morajo nasloviti na c. in kr. vojaško poveljstvo v Gradcu.

Skupni centralni poizvedovalni urad bo dal došle fotografije padlih, nepoznatih vojakov, združene na skupnih slikah, od slučaja do slučaja pomnožiti. V svrhu agnosciranja se bodo iste lahko ogledale v uradnih prostorih c. kr. okrajnih glavarstev na Koroškem, pri politični ekspozituri v Trgu in v Celovcu pri mestnem zglasilnem uradu, soba št. 40, II. nadstropje.

G. živinozdravnik Rok Močilnik piše: Sem na voznji iz Dunaja na laško mejo. V petek sem promoviral na Dunaju iz živinozdravilstva. Kakšen razloček — 7 mesecev v tujini, zdaj v krasnem kranjskem gorskem kraju. Zdaj si bom še le spočil po sedemmesečnem karpatskem trpljenju! Ne hotel bi zamenjati tega kraja z Dunajem. Mogoče se nudi priložnost, da Vas obiščem. Čestokrat se spominjam res prijetnih večerov, ki sem jih ob začetku vojaškega življenja preživel v Vaši družbi. Rad bi čital „Mir“ — mogoče mi ga lahko kdo pošlje vsak teden, ko ga prečita. Pristržno pozdravljeni!

G. rez. poročnik, dr. J. Štefančič, koroški rojak iz Zg. Roža, piše: Stojimo ob neki reki v Galiciji. Živimo v strelskih jarkih lepe dni, dobivamo dovolj hrane, ruska artiljerija pa nas pozdravlja. V krasnem, visokem, zelenem bukovju je naše bivališče. Onstran reke Rusov ni videti. Zato sem jo ponoči preplaval, da vidim tam kaj novega. Proti jutru sem že imel z Rusi bitko, ki je trajala eno uro. Od 30 mož sta bila 2 mrtva, eden ranjen, vsi drugi smo se srečno vrnili ob 8. uri zjutraj v svoje pozicije. Streljali so na nas z eksplozivni. Iskrene pozdrave!

Veliko lisic na Spodnje-Štajerskem. „Straža“ poročja: Iz več krajev na Spodnje-Štajerskem se poročja, da se je že letos pojavilo zlasti ob vznožju Pohorja veliko število lisic, ki prizadevajo naši perutnini veliko škode. Ker je poklicanih veliko število lovcev v vojake, je zlasti letos lisičja nadloga na Spodnje-Štajerskem zelo občutna. Menda so lisice z drugo divjačino vred pribežale z gorovja ob italijanskem bojišču. Posebno mnogo jelenov se je zadnji čas zasledilo na Pohorju in celo na Kozjaku. Divjačina, posebno jeleni in srne, delajo na polju veliko škode.

Hrvatski junak. Splitski „Dan“ poročja: Prof. Anton Dančević, vsestransko inteligentni človek, znan v Splitu po svojem živahem in velikem duhu, je dne 6. t. m. padel pred gorško mostno utrdbo kot nadporučnik dalmatinskega 37. polka. O njegovi junaški smrti poročajo zagrebške novine: „Razvilo se je silno klanje Italijanov. Prodrli so bili že v naše jarke. Naš nadporučnik Dančević navali nanje s svojim moštvom kakor ris. Grozna borba tu in tam. V tej borbi pade tudi naš lev Dančević. V srce ga je zadela krogla, a še več drugih krogel mu je prodrlo prsa. Saj so letele krogel gosto kakor dež. V eni uri je bil uničen cel bataljon Italijanov. Nadomestil ga je drugi. Tudi tega so zbili naši vojaki. Prišel je tretji, četrti, peti. Pet ljutih napadov je bilo od poldne do 1. ure po polnoči. Popolnoma poraženi Italijani si bodo dobro zapomnili dan sv. Cirila in Metoda. Poldrug naš bataljon je uničil pet njihovih.“ Pokoj tvoj duši, hrvatski junak iz kršne Dalmacije!

Trojna vladna odredba u varstvo živinoreje.

Prvo odredbo, z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 113, je izdalo notranje ministrstvo sporazumno s poljedelskim ministrstvom in ureja prodajo surovega ali pripravljene mesa goveje živine, telet, prašičev in kuretine. Prodaja takega mesa je omejena na pet dni v tednu. S tem naj bi se doseglo, da število živine in kuretine ne bi preveč hitro padalo. S tem se pa ne posega v zasebno gospodinjstvo, kjer je še vedno dovoljno poprejšni dan kupljeno meso kuhati tudi ob zaprtih dnevih. Mérodajna je bila misel, da se

bo prihranilo že mnogo mesa, če se omeji poraba v gostilnah in hotelih. Ta odredba ne pomenja nobenega posebnega nadlegovanja za prebivalstvo, ker se smejo tudi v obeh prepovedanih dneh oddajati gostom klobase in vsi notranji deli (kakor pljuča, obisti, možgani itd.). Poleg tega se ta dva dni lahko porablja ribe, perutnina (izvzemši kokoši), oziroma tudi ovčje meso in meso divjačine.

Druga odredba, ki jo je izdalo poljedelsko ministrstvo v sporazumu z notranjim in trgovskim ministrom dne 28. maja 1915, drž. zak. št. 114, prepoveduje klati močno breje krave in svinje in omejuje še bolj klanje telet in mlade živine, kakor je bilo to že poprej odrejeno. Sedaj je treba tudi za klanje molznih in plemenskih krav posebnega dovoljenja. To dovoljenje daje živinorejcem v vsaki občini pooblaščenec, ki ga imenuje politična oblast; dokler pa tak pooblaščenec še ni imenovan, je pooblaščen župan, dajati privoljenja. Ta omejitev ne zadeva samo molznih in plemenskih krav, ampak velja tudi za telice, junčke in vole do starosti dve in pol let in bika do starosti dveh let.

Za teleta izpod šest mesecev je dati oblastveno dovoljenje za klanje, ako je živinorejec vsaj dve tretjini vseh telet odločil za pleme. Poleg tega se sme živinorejcu iz posebnih razlogov dati omejeno dovoljenje, n. pr. če tele vsled telesnih napak ni sposobno za rejo, vsled bolezni, nezadostne telesne razvutosti, dalje če ni za žival na razpolago trajnega prostora, s katerim bi se moglo shajati vsaj za silo, če primanjkuje krme, če si živinorejec drugače ne more preskrbeti sredstev za prehrano.

Za molzne in plemenske krave je oblastveno dovoljenje za klanje podeliti le tedaj, če iz gospodarskih razlogov ni utemeljeno, da bi se redile krave.

Kadar se izda uradno dovoljenje, je živinorejcu izročiti potrdilo, ki ga ima ob prodaji dati kupcu. Kadar se žival zakolje, izročiti je potrdilo mesogledu, ki jih odda občini, le-ta pa politični oblasti.

Brez tega dovoljenja se živali, ki jih zadeva ta prepoved, ne smejo pripustiti na semenj za klavno živino.

Iz vzeta od prepovedi je živina, ki se uvozi v našo državo iz inozemstva, in živina, ki jo je treba zaklati v silo.

Prestopki te prepovedi se kaznujejo z globo do 500 K, oziroma do enega meseca zapora. Mesarjem in trgovcem se poleg tega lahko odvzame obrtna pravica.

Slednjič naj omenimo odredbo poljedelskega ministrstva v sporazumu s trgovskim in notranjim ministrom z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 115, ki se nanaša na trgovino z živino.

Namen te odredbe je, odpraviti ali vsaj omiliti nekatere nezdrave pojave v živinski kupčiji. V zadnjem času je bilo prišlo na površje vse polno nepoklicanih ljudi, ki so nagovarjali in zapeljavali posestnike k prodaji celo take živine, ki je za vzdrževanje gospodarstva neobhodno potrebna. Ministrska odredba uvaja neko legitimiranje živinskih trgovcev in nakupovalcev, da se štiti reelna trgovina in da se kmečko ljudstvo po nepotrebnem ne bega. Prepoved izvoza, ki so jo bile uvedle nekatere dežele, se je odpravila. Z označenim nadzorom trgovine naj bi se zboljšal promet z živino, ne namerava pa se ovirati živinska kupčija, ker bi to utegnulo škoditi aprovizaciji.

Trgovec z živino se mora ob izvrševanju svojega posla izkazati z obrtnim listom. Ako hoče nastaviti nakupovalce, jih mora naznaniti politični oblasti tistega kraja, kjer izvršuje svoj obrt, in politična oblast izda potem za vsakega nakupovalca posebno legitimacijo. Trgovec mora voditi seznam, v katerega se vpiše vsak nakup in vsaka prodaja živine in ga mora na zahtevo vsak čas pokazati politični oblasti. Poleg tega je deželna politična oblast opravičena v posameznih krajih prepovedati nakupovanje živine

od hiše do hiše. Prestopki te naredbe se kaznujejo z denarnimi globami do 5000 K ali z zapromom do 6 mesecev.

Tržne cene v Celovcu

15. julija 1915 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (bíren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	v zapori					
Rž						
Ječmen						
Oves						
Turšičica						
Proso		62		66	32	
Pšeno						
Ajda						
Leča						
Fizola rdeča						
Repica (krompir)	16					
Deteljno seme						
Seno, sladko	5	50	6	50		
„ kisló	4	50	5	50		
Slama	4	50	5	50		
Zelnate glave po 100 kosov						
Repa, ena vreča						
Mleko, 1 liter			28		30	
Smetana, 1 „			90	1	10	
Maslo (goveje) 1 kg			3	40	3	80
Surovo maslo (putar) 1 „			3	80	4	—
Slanina (speh), povoj. 1 „			3	60	5	—
„ „ surova 1 „			3	20	4	—
Svinjska mast 1 „			3	60	5	—
Jajca, 1 par			—	20	—	—
Piščeta, 1 „			3	60	4	20
Race			—	—	—	—
Kopuni, 1 par			—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²			3	20	3	50
30 „ „ mehka, 1 „			3	—	3	20

Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
	od	do	žive vage		zaklana			
			od	do	od	do		
	v k r o n a h							
Konji								
Biki								
Voli, pitani „ za vožnjo								
Junji	810					1	1	
Krave	464	820	194	200		44	30	
Telice	380					2	1	
Svinje, pitane								
Praseta, plemena	26	70				200	160	
Oves								

Seznam izgub št. 208.

Dne 10. t. m. je bil objavljen seznam izgub, v katerem so od 3. kora navedene izgube pešpolka 7 in pešpolka 87 ter domobranskega pešpolka 26.

Pešpolk št. 7.

Častniki: R. por. Hägele Jož., r.; rez. nadp. Ziguřnik Jož., r.

Moštvo: Inf. Amberger Jur., r.; inf. Boico Pavel, r.; inf. Brusič A., r.; inf. Bumčič A., r.; črnov. inf. Carlavaris Ant., r.; podd. Danau Frid., voj. uj.; črnov. inf. Dojak Evg., r.; infant. Enci Edv., r.; rez. četov. Fleißner Fr., mrt.; inf. Fleißner Šim., r.; inf. Gabo Janez, r.; inf. Gareis Fr., r.; inf. Gradišer Andrej, v. uj.; inf. Galle Luka, r.; inf. Habernik Matija, r.; inf. Harter Fr., r.; inf. Hipfl Ig., mrt.; inf. Hohenwarter Jožef, r.; inf. Hribar Ant., r.; inf. Huber Tomaž, r.; inf. Hui Ant., v. uj.; inf. Isak Tomaž, r.; rez. korp. Jaklič Jož., mrt.; črnov. inf. Jauk Peter, r.; inf. Kalcher Jan. II., v. uj.; črnov. inf. Kalc Jan., r.; inf. Karavin Fr., v. uj.; č. v. uj. Kac Franc mrt.; inf. Kopilen Jož., r.; inf. Korantoto Jan., v. uj.; inf. Kupič Ign., v. uj.; inf. Lapuš Jan., r.; inf. Lasnik Vrban, r.; inf. Leb Ferd., r.; črnoj. inf. Lešnik Franc, mrt.; inf. Leser Jan., r.; inf. Liponig Jož., r.; inf. Malý Jan. Ed., r.; inf. Maurer Ant., r.; inf. Merlič Val., r.; korp. Mikl Pij, mrt.; črnoj. inf. Mišič Jan., r.; inf. Miškulnik Andrej, v. uj.; inf. Mori Jurij, r.; inf. Mörtl Ant., v. uj.; podd. Nusser Tom., r.; inf. Oraš Matija, r.; inf. Osajnik Jernej, r.; inf. Pahatz Matija, r.; podd. Payer Janez, r.; inf. Prajnik Gašpar, r.; podd. Pretterbauer Val., mrt.; narednik Primesnik Ma-

tija, r.; inf. Prochner Jož., r.; črnov. inf. Pušnik Leop., r.; inf. Pichler Andrej, r.; podd. Rainer Jan., r.; inf. Rippan Blaž, r.; inf. Rutrecht Rud., r.; inf. Savoden Šimen, r.; inf. Schaden Ambrož, r.; inf. Schilcher Fr., v. uj.; črnov. inf. Schluger Luka, r.; inf. Schmalzbauer Peter, r.; črnov. inf. Šober Blaž, r.; inf. Schwarz Jož., r.; tit. podd. Schweinger Jan., voj. uj.; inf. Simonič Jan., r.; inf. Sirola Em., r.; inf. Sponser Jožef, r.; korp. Stampfer Luka, mrt.; inf. Stosereiter Jožef, r.; inf. Straßer Jož., mrt.; tit. korp. Straus Jan., r.; inf. Suga Ant., r.; inf. Thaler Al., mrt.; črnov. inf. Traar Jan., mrt.; črnov. inf. Untergauschnig Mart., r.; inf. Visintini Ad., r.; inf. Wadler And., r.; inf. Wagner Jož., r.; inf. Vajentič Marka, r.; podd. Wlatl Šim., r.; podd. Wegscheider Tom., r.; inf. Vernik Lud., r.; inf. Zechmann Lojze, r.

100 litrov domače pijače!

osvežuje in gasi žejo, vsak si more z malimi stroški sam izdelovati. V zalogi so: Ananas, jabolka, grenadine, maline, muškatne bruske, pomaranče, dišeča perla, višnje. Ponesreči se nikdar. Te domače pijače se poleti zauživajo lahko ohlajene in pozimi tudi gorke, namesto ruma in žganja. Tvarina z natančnim predpisom stane K 4.50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno porcijo zastoj. Za gospodarstva, tovarne, večje gospodinjstvo, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavca poživlja in ga ne opojuje njegovi delavni moči ne škoduje.

Janez Grolich, Engel-drogerija v Brnu št. 638, Moravsko.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4.40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbotom K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti franko K 1.— več.

Podpirajte sirote in vdove vojakov!

Paramente, cerkvene zastave, društvene zastave, baldahine in vse cerkvene reči priporoča po najnižjih izjemnih cenah

Jožef Neškudla

— specialni zavod za cerkveno umetnost —
Novi Kraljevi Graдец, Češko.

Stari paramenti se poceni popravljajo. Pošiljkatve na izbiro brezplačne! Priporoča kot posebno dobro popolne črne ornate. Za vso šlovelkoljubno podporo ubogih zapuščenih izrekam svoj odkritosrečni „Bog plačaj!“

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Cena: Mehko vezana K 8.—, za družnike K 6.—, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vezana z usnjatim hrbotom K 12.—, za družnike K 8.80, po pošti franko K 1.— več.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.